

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A „Schlusz-schwindel“ korlátozása.

Ivasóink emlékezhetnek, hogy hány-
szor s mily erélyesen szólaltunk
már föl e helyen azon veszedel-
mes visszaélések ellen, melyeket
lelkiismeretlen börze ügynökök
vidékünkön az u. n. Schluszkokkal
egész a legutóbbi időkig űztek és így számos
földbirtokost, tisztviselőt, de különösen kereske-
dőt a könnyelmű meggazdagodás kábitó ígéretei-
vel a bukás örvényébe döntöttek. Örömmel jelez-
zük tehát, hogy a budapesti tőzsdetanács elhatá-
rozta, hogy a gabona-határidőzlet terén mutat-
kozó visszaélések ellen óvóeszközökről gondos-
kodik. Természetes, hogy a tőzsdetanácsnak ezen
határozata, mely szerint a gabona-határidőzlet
olyneki gyakorlását, a mint az legujabban bi-
zonyos cégek részéről űzettek, nem tekinti reális
ügyletnek és az ilyen ügyletekből eredő követel-
éseket többé megítélni nem fogja, ezen határo-
zatát, mondjuk, minden elfogulatlan ember osztatlan
hevesítésével találkozik.

Mert miről van itt szó? Arról, hogy lehet-
leg megakadályoztassék az, hogy a gazdaságilag
erősebbek kiaknázzák a gazdaságilag gyengébbek
kényszerhelyzetét; arról, hogy lehetőleg megszünt-
tetve legyen az az anomália, hogy hozzá nem
értő, teljesen hivatatlan elemek foglalkozzanak a
gabonaüzletnek egy bár szükséges, de kockázat-
tal járó s így könnyen veszedelmes ágával — a
határidőzlettel.

Valóban különös dolog volt, hogy a buda-
pesti tőzsde választott bírósága előtt tucatszámra
fordultak meg olyan perek, melyekből kitűnt,
hogy a társadalom legkülönfélébb elemei, a melyek
rendes foglalkozásuk közepette távol állanak, sőt
kell, hogy távol álljanak az üzleti élet mozgalmak
esélyeitől, egyes lelkiismeretlen egének által
bevonattak a kockázatok örvényébe, melyből
igen sok esetben nincsen számukra menekvés. E
perekben orvosok, állami és helyhatósági tiszt-
viselők, kereskedelmi alkalmazottak szerepeltek
alperesek gyanánt, akikről első pillanatra feltenni
lehetett, hogy a gabonát nem azért vették, hogy
azt átvegyék és nem azért adták el papíron, hogy
azt szállítsák, hanem csupán azon célból mentek
bele az előttük legtöbb esetben ismeretlen ügy-
letbe, mert az árkülönbözetből nyereséget reméltek.

Legnagyobbrészt bécsi, de közismeretű do-
log, hogy budapesti gabonakereskedő cégek is
szétküldték ügynökeiket és megbízottjaikat a vi-
dékre, a kik a kiszemelt áldozatok előtt oly élénk
színekkel esetelték a könnyű szerrel való meg-
gazdagodás lehetőségét, míg azok aláírtak egy
nyomatott papírost, melynek címe „kötlevél.“ E
kötlevél kevés szóból áll. Rendszerint azt tartal-
mazza, hogy pl.: Én alulírott kötelezem maga-
mat arra, hogy tavaszra vagy őszi N. N. urnak
szállítok, mondjuk, 1000 métermáza búzát, te-
gyük fel 7 frt 90 kros áron. E kötlevelek meg-
felel az ellenkötlevél tartalma, mely a vásárlás-
ról szól. Peres ügyekben a tőzsdebíróóság illeté-
kessége van kikötve. A foglaló a budapesti tőzsde
szokásai szerint minden métermáza után 1 frt
de ez nem kötelező, mert ha a vevőt az eladó
jónak tartja, rendszerint nem kér foglalót. Igen,
de azon esetre, ha a határidőre eladott gabona
ára időközben annyira emelkednek, hogy az ár-
emelkedés nagyobb volna az adott foglalónál vagy
fedezetnél, a fél tartozik pótfedezetet (Zusehuss)
adni és ha ezt nem teljesíti, a másik szerződő
fél a kötlevelet a tőzsdén végrehajtásilag eladhatja
és az azon időszertinti ár mellett mutakozó kü-
lönbözetre pórt indít, melyet neki eddig mindig
megítéltek.

Az utóbb említett eljárás lehetőségében rej-
lett a határidőzlet egyik leginsolidabb mozzanata.
Mert a gabonakereskedők minden magas árállást
felhasználhattak arra, hogy az eladókat sarokba
szorítsák és olykor a szó szoros értelmében kifos-
szák. Mert vagy adott fedezetet az illető el-
adó és akkor várhatott a teljesítéssel a kikötött
tavaszi vagy őszi határidőig, vagy nem adott,

mert nem adhatott, fedezetet és ekkor a reá nézve
legkedvezőtlenebb időpontban kényszer utján bo-
nyolítottatott le az egész ügylet.

A tőzsdetanács érintett határozata ezen igaz-
ságtalanságot akarja megszüntetni. Lehetővé akarja
tenni azt, hogy az elvállalt kötelezettség telje-
sítése meghatározott időhöz legyen kötve és ne
függjön véletlen eseménytől. Aki eladott 1000
métermáza búzát tavaszra, az ne tartozzék már
esetleg januárban differenciákat fizetni, ha vélet-
lenül az árak magas állása mellett úgy kívánna
a vevő.

A gabonabizományosok és ügynökök termé-
szetesen nagyon elégedetlenek a tőzsdetanács ha-
tározatával, mely szerintők korlátozza a szabad (!)
üzleti forgalmat. Remonstrálnak is eleget a hatá-
rozat ellen és azzal fenyegetőznek, hogy elcsap-
ják a tőzsdetanácsot. Azt hisszük azonban, a ga-
bonakereskedő cégek és ügynökök agitációjának
nem lesz sikere.

A tőzsdetanács, a midőn mérsékelni igyek-
szik a gabona-határidőzlet veszedelmes voltát,
megdönthetetlen támaszra talál az ország közvéle-
ményében, mely általános helyesléssel fogadta
határozatát. Hiszen ha helyes és hasznos volt a
legszerényebb ferbli ellen a nagy többségben
levő könnyelmű emberek védelmére törvényes
tilalmat teremteni: miért ne lenne helyes és jo-
gos megvédeni azokat, akik a hirtelen meggaz-
dagodás reményétől elbódítva lépre mennek s
egy tevékeny életet keresztül keservesen össze-
kuporgatott vagyonukat három havi hiú speku-
láció révén elusztatják?

Tavaszi teendők a mezőgazdaságban.

Minden állam közjóléte a mezei gazdaságon,
mint eredeti és biztos alapon, nyugszik; anyagi
és szellemi hatalma, ereje és gazdagsága szoros
összefüggésben áll a mezei gazdasággal, így szól
egyik nagy tekintélyű írója hazánknak és tökélete-
sen igaza van; mert ha nálunk a mezőgazdaság vi-
rágzik, a földmivelő jólétnek örvend, virágzik a
tudomány, művészet, kereskedés, ipar s minden
dolog, mert hazánkban mindennek alapja a mezei
gazdaság.

A tavasz közvetlen küszöbön áll s itt az
ideje ismételtlen a szorgalmas és értelmes mun-
kának, hogy hozzá foghassunk újlag azon ut
egyengetéséhez, melynek célpontja a jó aratás.

Mielőtt azonban megnyílik a föld s az értel-
mes szántóvető ekéjét a földnek akasztja, mond-
junk el egyetmást a teendőkről, hátha eljut amaz
osztály füléhez is, a melynek számára eddig mező-
gazdasági szaklap nem létezik.

A tél elég hosszúnak ígérkezik, bár az őszi
igen sokat javított azon vetéseken, a melyeket a
száraz hideg hatásától féltünk lehetett volna.

A tavasz beköszöntésével tehát oda iparkod-
jék a kiszáradt, hogy az ősszel jó mélyen meg-
szántott földjébe, a mint csak lehetséges, az árpát
és zabot azonnal elvesse.

Rendszerint nem igen áll be az az eset, hogy
az őszi mély szántást ismételt szántások által
kelljen bolygatni s az összegyűjtött téli csekély
nedvességet a tavaszi szárító szelek hatásának
kíteni. Ha azonban, különösen ott, hol a tavaszi
vetést kézzel végzik s a talaj annyira elmállott
a tél folyamán, hogy magházak végett ismételt
szántást kell annak adni, a szántással lehető apró
barázdákat csináljunk s amit délig szántottunk,
estig, bevessük, elmunkáljuk, földolog lévén arra
ügyelni, hogy a talaj nedvessége lehetőleg meg-
őriztessék, tehát a talaj haszontalanul semmiképen
ne bolygattassék.

További munkája lesz a kiszáradt az,
hogy a télen kihordott trágyát alászánts s ezen
leszántott területet zabos bükköny vagy egyéb
takarmánnyal elvesse.

Hogy a trágyát mily mélyen szánts le a
kiszáradt, az függ attól, hogy minő kötöttségű
a talaja, milyen érett a trágyája, mit akar utánna
termelni s hogy végül kívánja-e azt, hogy az a
trágya hosszabb vagy rövidebb ideig hasson ta-
lajában, egyszóval, hogy a trágyázási befektetést

hosszabb vagy rövidebb idő alatt akarja-e vissza-
térítve látni.

Kötött vagy agyagos talajon a trágya le-
szántását nem szabad oly mélyen végezni, mint
a laza vagy homokosabb talajon, mert a kötött
talajba nehezen hatolhat a levegő, meleg, ned-
vesség, tehát a korhadás is lassabb, mint a lazább,
homokosabb talajokon, hová a lassu elégsé: a
korhadás említett tényezői sokkal könnyebben
behatolván, a trágya felbomlását is hamarabb
előidézék.

Már most önkényt következik ebből, hogy
oly talajra, mely természeténél fogva összeállób,
tehát hidegebb, az éretlenebb, vagyis oly trágya
viendő, melynél a korhadási processzus a leszán-
tás után, tehát benn, magában a leszántott föld-
ben következik be, viszont a lazább, homokos
vagy homok talajokra, melyek már természetik-
nél fogva melegebbek, olyan trágyát vinni, mely
ezen melegségi tulajdonságot, a növényzet vesze-
delmére magában a talajban folytatná, nem sza-
bad, hanem a kihordott trágya már legyen éret-
tebb, vagyis a korhadás folyamának legnagyobb
részén már keresztül ment, ami a talaj heves tu-
lajdonságát inkább mérsékelni képes.

Ezeknek előrebocsátása után talán felesleges
lesz különösen hangsúlyozni, hogy a kötött hide-
gebb talajokra kihordott kevésbé érett trágyát
sekélyen, a lazább, melegebb talajokra kihordott
inkább érett trágyát pedig mélyebben szükséges
leszántani.

Az elmondottak alapján bárki is levonhatja
azt a következtetést most már, hogy a mennyiben
a gazda azért trágyáz, hogy növényei a trágya
költségét mielőbb visszatérítsék: e trágyának mé-
lyen leszántva lenni nem szabad.

Visszatérve oda, hogy a kiszáradt teendőit
mily sorrendben hajtsa végre a zabos bükköny
elvetése után, tekintsünk a szépen kitelelt őszi
vetésekre.

Az tapasztaljuk, hogy különösen a jó erőben
levő földek a téli fagy behatása folytán, felettebb,
meglazultak, sokszor az ember lába 3—4 hüvelyk
mély nyomokat is hagy maga után, azaz mint
az életben mondják, a fagy felszivta a talajt,
vagyis a korhanyartalom összezsugorodó képes-
sége folytán a talaj felső rétege meglazult, a talaj
összetartó tulajdonsága többé-kevésbé változott,
mely változás, különösen a kései utógagyoknál,
nem egyszer végzetessé válhatik a vetésekre nézve,
a mennyiben a meglazult rétegben levő növény-
gyökérzet megfosztva lévén földtakarójától, igen
könnyen elfagy. Oda iparkodjék tehát a gazda,
hogy a mint a földfagya kimegy s a talaj any-
nyira száraz, hogy többé nem ragad, ezen kisebb
őszivetéseknek annak rendje és módja szerint hen-
gerezze meg, miáltal a talajrések hozzá nyoma-
kodván a gyökerekhez, a növény kifagyása gá-
tolva van, de elő van mozdítva az is, hogy a
hajcsövesség útján a szükséges nedvesség a nö-
vénykét táplálni fogja s a bekövetkező meleg na-
ppokkal élénk fejlődésnek indítja.

A hengerezésnek ezen hatása nagyon üdvös
a fiatal növényzetre és pedig annál inkább, minél
korábban volt ezen művelet teljesíthető. Mert ha
a hengerezés után bármily száraz, fagyos éjlejek
következnek is: az őszi vetést többé nem kell
féltenuink; míg hengerezés nélkül, bizony könnyen
kifagyhat az.

A mennyiben a talaj hajcsövességét s ez
által annak kiszáradó képességét a fennebbi mű-
velettel egyidejűleg létesítettük, oda kell most
már iparkodnunk, hogy az elért egyik hasznos
művelet által további kárt a növényzetnek ne
okozzunk, azaz a talaj kiszáradását gátoljuk meg.

Ezt pedig elérjük akkor, ha az őszi vetést,
midőn már elegendő erős és kifejlett, könnyebb
fajta vasboronával megjárattuk.

E művelet által a henger nyomása folytán
összeállott talajréseket meglazítjuk, felporhanyit-
juk, szóval a hajcsövességet megszüntetvén, azt
a levegő s az abban levő nedvesség elfogadására
mintegy megnyitjuk; de a mig így elértük azt,
hogy a növény körül a talajt felporhanyítottuk,
addig másrészt a fogasborona segítségével ezen
felporhanyított talajt a növény gyökérzete körül

együttal fel is halmoztuk s hogy hasonlaltal éljünk, talán mondhatnók, hogy a vetést megkapáltuk és feltöltöttük.

Ezt az eljárást alkalmazzuk a tavaszi vetéseknél is, különösen hangsúlyozván azt, hogy ezen művelet csakis a sorvetőgéppel teljesített vetéseknél vihető keresztül; és a mennyiben valódi jó gazda ma már csak az lehet, aki a böles takarékoság elvét követve, iparkodni fog vetőgépet szerezni, mert azzal nemcsak hogy sokkal jobb és tökéletesebb lehet a vetés, de sokkal olcsóbb is, ami a termelésnél a mai nyomott árak mellett feltétlenül tekintélyes tényező; a kiscigák érdekében állónak a vetőgép alkalmazását lelkiismeretesen lehet ajánlanom.

Stobonya Bertalan.

Hirek.

Kitüntetés. XIII. Leo Pápa Osztálya Sándor Béla főispán urat az egyház körül általában és különösen a pápai jubileum körül szerzett érdemeiért a Nagy-Szt-Gergely rend kommandőr-keresztjével tüntette ki. Ezen kereszt örvendős tanúságul fog ragyogni mindnyájunk előtt arra nézve, hogy mily bölesen és tapintatosan lehet a mások vallása iránti tisztet és szolgálatkészséget összeegyeztetni a saját felekezeti iránti odaadó buzgalommal és hűséggel. Ugyanis mióta Öméltósága a vármegyének közéletére befolyást gyakorol, azóta minden hitfelekezethez — pedig van hat fő — volt már vele dolga s nem akadt soha egy is, mely saját kultusza, annak eszközei és szolgálói iránt a leghatározottabb jóakarattal, tisztelettel és előzékenységgel ne tapaszalt volna részéről; még pedig vitás kérdésekben is oly részrehajlatlanul s küllömbégtétel nélkül, hogy a hivatalnok eljárásából annak felekezeti álláspontjára következtetni nem lehetett. Viszont, mint a saját religiójának hű fia, mindenkor szívesen fáradozott oly ügyekben is, melyek szorosan katolikus természetűeknél fogva, Öméltóságát csak mint vallásának áldozatkész és tevékeny hívét szolgálták a cselekvés mezejére. Ebbeli eredménye buzgólkodásának legfelsőbb elismerése, ez a ritka, rendszerint csak a főrendieket érő kitüntetés, melynek viseléséhez azt kívánjuk Öméltóságának, hogy hordja azt közöttünk évek hosszú során keresztül teljes erőben s adjon nekünk példát továbbra is arra, miként kell a mások vallásos meggyőződése iránt való művelt toleranciát a maguk hite iránti törhetlen ragaszkodással megegyeztetni és összhangban tartani.

Pápai kitüntetések a kalocsai főmegyében: Horváth Ignác érseki jószágigazgató, Mócsy Antal és Petrovácz József kalocsai tanítóképző tanárok a sz. Gergely-rend lovagkeresztjét kapták; Kleiner Lajos kissemináriumi igazgató, pápai kamarási, Fonyó Pál sükkösi plébános pápai kápláni címet kapott.

Kinevezés. Tisza Kálmán, m. kir. miniszterelnök, az italmérségi jog kártalanításáról szóló 1888. évi XXXVI. t. c. végrehajtása iránt kibocsátott „Utasítás” 53. §-a értelmében Malcoms Jeromos báró felmérési felügyelőt Bács-Bodrogh vármegyére miniszteri biztossá nevezte ki. E miniszteri biztos a) ellenőrzi az összes kártalanítási munkálatokat, azok bármely hatóság által teljesítenek s bármely stádiumban legyenek is; utbagyaztatásokat, felvilágosításokat ad a kir. adófelügyelőnek vagy kirendelt adófelügyelői helyettesnek a törvény, utasítás és rendeletek alkalmazásáról, eljárásáról és tapasztalatairól a pénzügyminiszternek jelentést tesz; b) akár az egyezségek, akár a közigazgatási bizottság albizottságánál folytatott tárgyalásoknál minden külön megbízás nélkül végzetni mindazokat a teendőket is, melyek a kirendelt adófelügyelő vagy kirendelt helyettesei hatáskörébe tartoznak.

Egyházmegyei hírek. Púpák János ókánizsai káplán Kalocsára, Fonyó Lajos a kissemináriumi aligazgatójává kinevezetett.

Áthelyezés a honvédséghez. Csaszny Valér I. oszt. tartalékos százados, védőkötelezettségének teljesítése után, az I. Lajos Vilmos badeni örökfő 23-ik gyalogezred tartalék-állományából — 1889. évi április hó 1-ével — a m. kir. honvédség szabadságot állományába helyeztetik át.

Közügylés. A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat f. hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését, melynek első tárgyat a titkári jelentés képezte. Ebből felemlítésre méltó, miszerint a társulatnak a lefolyt 1888. évben 182 tagja volt. A működő tagok közül a lefolyt évben csak hároman küldöttek be dolgozatokat a társulat évkönyve számára és pedig: Iványi István, dr. Dudás Gyula és Thim József. — A társulatnak a lefolyt évben többen adtak ajándékokat és pedig Kiss Abel és Grosschmid Gábor okmányokat, Latinovits Géza érmekeket és ezüst pénzeket, Czirfusz Ferenc pedig az 1848—49. évről nagybecsű nyomtatványokat, kiáltványokat, az 1848. évi Közlöny teljes példányát, pénz és bankjegyeket stb.; az ajándékozónak jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatik. — A számvizsgáló bizottság jelentése az egylet megvizsgált számadásairól helyeslőleg tudomásul vétettek és ennek kapcsán a pénztárnak a felmentésül megadtatik. — Az 1889. évi költségvetés 570 frt kiadásban elfogadtatik, melynek ellenében a bevétel 972 frt 64 krban irányoztatik elő. — Az 1889. évi számadások megvizsgálására, valamint a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Czirfusz Ferenc és Mihályi János urak kértettek fel. — A történelmi társulat 1888. évi közgyűlése által 3 pályadíj títzetet ki az év folytán beérkezett dolgozatokra és pedig egy 6 drb 20 frankos arany, egy 3 drb 20 frankos arany és egy 3-ik dícsérő oklevéllel. A munkák egy három tagú bíráló bizottságának Czirfusz Ferenc elnöke alatt Mihályi János, Va-

rosy Tivadar és Grosschmid Gábor titkárnak megbírási kiadattak, kik is egyhanglag az első díjat, 6 drb 20 frankos aranyat, Iványi Istvának Bács Bodrogh vármegye térképei; a második díjat, 3 drb 20 frankos aranyat, dr. Dudás Gyulának „Az alföldi halnok” és a dícsérő oklevéllet Thim Józsefnek a „Szerb vajdaság” című dolgozatainak véleményezi kiadati. A közgyűlés e javaslatot egyhanglag elfogadta. — Végül Grosschmid Gábor ismertette „Mohácstól Martinovicsig” című tartalmas kulturrázját és dr. Lovászi Márton felolvasta dr. Dudás Gyula a „Duna-Tiszaköz Rákóczy harcáiban” című dolgozatát. Mindkettő köztetszéssel találkozott.

Közügylés. A zombori jótékony magyar nőegylet f. hó 17-én a városháza kistermében évi rendes közgyűlést tartotta, mely az alapszabályok értelmében, a három évi cycus letelvével, egyszersmind választó gyűlés is volt. Az egylet elnöke, a közjótékonyk körül magának halhatatlan érdemeket szerzett Esztergamy Borbála urnó a közgyűlést megnyitottan nyilatván, dr. Margalits Ede titkár felolvassa az 1888-ik évre vonatkozó és az egylet áldásos működését feltüntető elnöki jelentést. E szerint az egyletnek a lefolyt évben 101 rendes tagja volt. Az egylet jótékony céljai előmozdítására a lefolyt évben egy mükedvelői előadást és egy thea-estélyt rendezett. Az egylet a lefolyt évben 25 házi szegény rendes segélyezésére, 122 iskolás szegény gyermek felruházására és számos más szegénynek fűtőre, ruházatra, gyógyszerre, lakbérre, temetkezési segélyezésére 1283 frt 22 krt fordított, emellett a szegény-alap 1888. december 31-én 9837 frt 58 kr-ra, a gyűlés napjait pedig 10,000 forintra emelkedett. Az egylet továbbá gondoskodott arról, hogy 30 szegény gyermek a nőegylet által feállított és a zárdanének vezetése alatt álló óvodába díjtalanul felvessék. Az elnöki jelentés tudomásul vétetvén a közgyűlés az egylet nagyérdemű elnökének és titkárnak buzgó és sikeres működésükért jegyzőkönyvi köszönetet mond. 2. Felolvastatik a számvizsgáló bizottság Galle Friderika, Husveth Mária és dr. Margalits Ede titkárnak jelentése, mely szerint az 1888-iki számadások megvizsgáltatván, a legnagyobb rendben találtak és ennek alapján javasolják, hogy az egylet fardadhatlan pénztárnokának, Esztergamy Károly urnak a szokásos felmentésül megadás s neki buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönet mondassék. Elfogadtatik. 3. Az 1889-iki számadások megvizsgálására kiküldetik egy három tagú és a jegyzőkönyv hitelesítésére egy kéttagú bizottság. 4. Az egylet elnök jelenti, hogy a zombori takarékpénztár választmánya Barthal József igazgató ur indítványára a szegény gyermekeket felruházó 1889-ik évi karácsonyfára 200 forintot volt kegyes adományozni, amely összeggel a folyó évi karácsonyfára, a nőegylet évi 100 forintos adományával és a rendezett koncert és theaestély jövedelmével együtt, már a mai napon 500 forint áll rendelkezésre. Az elnökő átiratilag már kifejezte a zombori takarékpénztár igazgatójának az egylet hálás köszönetét, de ennek jegyzőkönyvi megörökítését kéri. Elfogadtatik. 5. A szegény gyermekeknek az óvodába való díjtalan felvétele nehézségekkel járván, mit igazol az, hogy a 30 jogosult helyett csak 11 ingyenes vétetett fel, a felvételi módokat könnyítése iránti kérvényezés határozatott el. 6. A zombori kiállítás lehető legnagyobb erkölcsi támogatása határozatott olyképp, hogy a választmány köriratilag fogja az egylet tagoknak a vállalat buzgó pártolását ajánlani. 7. Az egylet tisztikarának és választmányának mandátuma a közgyűléssel lejárván, a választás elnökéül Galle Friderika urnó kéri fel. Ez az elnöki széklet elfogalván, titkár előterjeszti, hogy tekintettel az egylet érdemes elnökének hajlott korára, és arra, hogy az alelnökő is gyakran gyengélkedik és ismételt kijelentése szerint az elnökség összes teendőinek viselését, az azzal járó felelősséget és munkát sohasem fogja elvállalni, indítványozza, hogy Esztergamy Borbála egylet elnöknek, Paresies Fanni egylet alelnöknek újra megválasztatván, melléjük Barthal Kovács Stefánia helyettes elnöknek és Mihályi Jánosné alelnöknek választassék, nekülönben a választmány is új erővel kibővítsék, nehogy az egylet sok irányú áldásos működése hiányt szenvedjen. Ezen változtatások utólagosan volnának a szabályzatban szentesítendők. Ezen indítványok a bővebb szóbeli indoklás után észrevétel nélkül elfogadtattak; azonban Barthal Stefánia helyettes elnök és Paresies Fanni alelnök a választást el nem fogadták, Városv Lászlóné is a választmányi tagsági tisztet köszönettel magától elhárította. A titkár által előterjesztett és ellenészevétel nélkül egyhanglag elfogadott indítvány szerint, a történet lemondásokat tekintetbe véve, az egylet választmánya a következő tagokból áll: Állandó tagok: Sándor Beláné Öméltósága, egylet elnök; Athanackovics Erzsébet, Czidler Teréz tiszteletbeli választmányi tagok. Választottak: Esztergamy Borbála egylet elnök; Mihályi Jánosné alelnök; dr. Margalits Ede titkár; Esztergamy Károly pénztárnok. Választmány: Beke-Enyedi Irma, Bittermann Nándorné, Dalmay Klementin, Dömötör Pálné, Gräff Nikázné, Husveth Mária, Joksmann Izabella, Korics Eszter, Kohut Ilka, Kósa Jánosné, dr. Margalits Edéné, Szentő Gyuláné, Szentő Istvánné, Szilágyi Mórné, Stvrtecky Auguszta, Schaffner Mária, Thim Józsefné, Trischler Ferencné, Wolf-Esztergamy Mária. A közgyűlés az egylet elnökének lelkes megéljenzésével véget ért és mi is szívből óhajtik, hogy a szegények ezen fardadhatlan védangyalát, a kinek elnöksége alatt az egylet 15 év óta 17,000 frtot szegények segélyezésére, 8100 frtot a zárdanének óvodájára tudott áldozni, 1000-nél több gyermeket felruházott, sok könyvet törlt a szegények szemébe és 10,000 forintot meghaladó vagyont a szegények számára tudott gyűjteni, köztisztellettől környezve a jó Isten még sok évig éltesse!

Mária Terézia Frantz a Notre-Dame zárdanének kalocsai provinciális főnöknője e hó 23-án városunkba érkezett. Az indóházán a helybeli ház főnöknője és dr. Margalits Ede főgymnasiumi igazgató fogadták.

Csurógról írják: B. lapjának múlt számában megjelent egy cikk, melyben a csurógról „Népkör” által innepelt március 15-ikét ismerteti. Legyen szabad az említett cikkhez egy kis észrevételt tennünk, melyben figyelmeztetjük a tisztelt tudósítót, ha valami tudósítást ír, ugy azt teljesen írja le, mint történt, nem pedig a szegényfoltot takargatni és csak a szebb részt közölni. Mert minő eljárás az, ha egy honatyának, ki hontalan — kit minden magyar érzelmű ember szívében gyémánt gyanánt hord — az ünnepekről sürgönyöznek és itthon oly egyének tüntetéseket rendeznek ugyan-

akkor, ki a magyar állameszme ellen mindig dolgozott és dolgozik, ki Miletésért él-hal, ki a hatóság által jelenleg is állásától fel van függesztve. Tehát sürgönyözni az ünnepekről a legnagyobb honatyának és tüntetni egyuttal a legnagyobb magyar-falonak! Összeférhető-e ez? Továbbá cikkében azt állítja „kiki mulatott kedve szerint.” Már beosásson meg! ezen állítás igazságát nem látom be. Ha egy tagnak, ki folyton buzgólkodott a kör gyarapításán, ki szívével hordta a kör jólétét és minden tekintetben azon iparkodott, hogy a kör virágzásnak induljon, a szót megvonják azért, mert a kör öt évi fenállását kockáztatja és poharát a volt elnökökre, valamint a jelenlegi elnökre akarja kiűriteni? Szólót szóhoz jutni nem engedik csak azért, mert az elnök ugy mondja: „nem kell öt éltetni és nincs is a helyén” (de a tüntetés helyén volt). Szóló erre azt válaszolta: „No ha nincs helyén, hogy éltessem, nem is éltetem és poharamat az asztal alá íritem” s azzal ott hagyta a társaságot; tehát láthatja, hogy nem mulatott mindenki, mint akart.

Himen. Löbl Nánán, új-verbázi kereskedő fia, Mátyás, e hó 31-én kel össze Löbl Leontin kisasszonnyal.

Kérelem a rendőrséghez. Legyenek kegyesek a köztisztasági szabályrendelet 21-ik §-ának érvényt szerezni, mely szerint „Lovakat és igás marhákat utcán etetni tilos”. Ezzel szemben minden pénteken, sőt akárhányszor egyébkor is, nem egynehány, hanem most már 20—30 kocsi áldogál kint az utcán, éppen a körház és a temetőt ut környékén, hogy hatósági hallgatag jóváhagyás mellett rendszeresen tördösvén ki az utszéli fieszkákat, egyuttal a kegyeletet és humanizmust is sérték. A sinterháznál nincs olyan búz, mint a körház vidékén van esténként, a helyszínen elpárolgó állati ürülékektől. Most legyen elég ezen, már harmadszor ismételt kérésünk; ha még erre sem kapunk jogorvoslatot, majd főlebb, oda fordulunk ahová a 29-ik §. utasít. Több apatini uti lakós.

Közügylés. Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága 1889. é. márc. hó 28. délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. Belsőbizottsági leirat 0. és kir. Felsőbizottság a város közönsége által Rudolf trónörökös elhalálása alkalmával bemutatott részvét felirattal nyilatított legkegyelmesebb köszönete tárgyában. 3. Belsőbizottsági leirat a külföldiek nyilatvartása iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 4. Belsőbizottsági leirat a város kötelekbe való felvétel iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 5. Belsőbizottsági leirat a középkereskedelmi iskolai szabályrendelet némely szakaszainak módosítása iránt. 6. Belsőbizottsági leirat Tesits György és társai által a hússzemleddiak megszüntetése iránt benyújtott felelkezés elintézése tárgyában. 7. Belsőbizottsági leirat Hátfalvy Ferenc hajai lakos által helyben felállítani szándékolt IV-ik gyógyszerár engedélyezése iránt benyújtott kérvény tárgyában. 8. Honvédelmi miniszteri leirat a laktanyai csapatkórház telkének nyugati irányban 63 méter hosszúságban leendő kiterjesztése tárgyában. 9. Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanyai csapatkórház telkének kibővítéséhez szükséges 1175 □ öl terület megvétele tárgyában özv. Maximovits Györgyné szül. Lallosevits Olgával kötött szerződés jóváhagyása iránt. 10. Laktanya építési bizottság előterjesztése a földmunkálatok költségvetése tárgyában. 11. A zombori koresolvázó egylet kérvénye a koresolvázó tó mentén eszközleendő laktanyai földmunkálatok a tó szépítése érdekében leendő fogantatás iránt. 12. Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanyai épületek alapfalainak alkalmazandó aszfalttréteg tárgyában. 13. Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanyai udvar egy részének kikavicsolása iránt. 14. Polgármesteri előterjesztés a laktanya építési kölcsön III-ik 50,000 frtos részletének felvétele iránt. 15. Tanácsai előterjesztés a fogyasztási adókra kivetendő városi adópótlék tárgyában. 16. Kiküldött bizottság jelentése az adóügy végleges rendezése tárgyában. 17. Polgármesteri előterjesztés a folyó év május 1-éig bérbeadott városi boltelhelyek további bérbeadása iránt. 18. Polgármesteri előterjesztés a városi pénzkezelés és számvitel iránt fenálló szabályzat némely szakaszainak pótszabályzat alakjában leendő kiegészítése iránt. 19. A régi vágóhid és 1 hold 1026 □ öl szomszédos területnek eladás kérdésében hozandó határozat. 20. Közigazgatási bizottság bejelentése az illesekrol igazolatlanul elmaradt tagok iránt. 21. Szintügyi bizottság jelentése a központi szinész egyesület által Bács-Bodrogh vármegyében tervezett szinikerület tárgyában. 22. Kiküldött bizottság jelentése a városi földnek talajjavítása és rendszeres mívelési csoportokba leendő beosztása iránt. 23. A Papházi féle leány kiházasítási alapítvány ösztöndíjainak pályázati eredménye. 24. A városi föld bérbeadása iránt megtartott árverések eredménye. 25. Polgármesteri előterjesztés a rendkívüli adóügyi munkák költségeinek a folyó év II. negyedére leendő engedélyezése iránt. 26. A zombori ipar és kereskedelmi bank kérvénye az általa újonnan épített emeletes házhoz a szabályozási vonalon belül átengedett terjedék megváltási díjának leszállítása iránt. 27. Ulrich Vince és Puskás Mátyás vágóhidépítési vállalkozók kérvénye óvadéku felének kiutalványozása iránt. 28. Dr. Danner Adam gyakorló orvos oklevélének meghirdetése. 29. Bier szül. Laub Margit szülésmő oklevélének meghirdetése. 30. Dr. Vadas Kálmán tisztifőorvos kérvénye hat heti szabadság engedélyezése iránt. 31. Időközben esetleg beérkező sürgős ügydarabok Zomborban, 1889. évi március hó 23-án. Dr. Ohs Benő polgármester.

O-Becseről írják: Petrovosszellon megint megmutatta a képviselőtestület, hogy a község érdeke s a tisztesség előtte utolsó, ellenben a magánérdek és a hamisság előtte az első. Ugyanis a község képvisellete még múlt évi augusztus 30-án tartott rendes közgyűlésén elhatározta, hogy számos községi tehernek fedezése céljából a még töretlen járási földeket haszonbérbe adja. Ezen határozat tavali hiányok miatt megyei jóváhagyást nem nyerhetvén, a községi eljárásság folyó évi február 27-én, illetve március 10-én sürgősségi kérvényt adott be az alispán urhoz és arra kérte, hogy „tekintettel a fenálló nagy kiadásokra, legyen kegyes ama földeknek tavaszi vetés alá való kiadását a közgyűlés költségtelen jóváhagyásának reményében, előzetesen jóváhagyni.” Az alispán ur maga is égetően szükségesnek találván az ügyet, rögtön soron kívül, megadta a kiadhatlan engedélyt. — Es mindezek után mit tett a böles és tisztességű községi képviselőtestület? Elhatározta az összes elözmények ellenére, hogy ama földeket csak augusztus 1-én fogja kiadni, addig maradjanak meg legelőnek.

Persze, mert a képviselők nagyobb része így nevelhet ingyen marhát, sőt az élelmesebbek összeszedik a szomszéd határok jószágait és a község közterületén jó sápot kapva, legeltetik nyárhosszat. Természetesen tetszik nekik a közvagyont így barácsolni, előbbi határozataikat önkényileg kijátszani s a vármegyei hatóságot félre vezetni. Ajánljuk ezen renitens és önzés dolgában már is gyászos nevezetességre emelkedett fej nélküli községet az alispán ur figyelmébe és fegyelmébe!

Öngyilkosság. Ó-Beeséről f. hó 22-iki kelettel írják: Zsékits István helybeli g. kel. tanító 16 éves leánya, Mileva, mai napon reggeli 6 és 7 óra között házuk bejárója alatt forgópisztollyal mellbe lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkosság okát a legtovábbról sem gyanítja senki, utbaigazítást, felvilágosítást nem hagyott hátra. Borzasztó a szülők és rokonok helyzete. Még tegnap éjjel, vendégeik lévén, a legkedélyesebben elbeszélgetett, sőt dalolt is. Legyen könnyű neki a föld, könnyebb, mint talán az élet, melyet így fiatalon magától ellökött, a szülőket pedig vigasztalja meg az általános részvét.

Verekedő ügyvédek. Dr. Mamuzsich Bódog szabadkai ügyvédjelöltet, ki dr. Reizner Lajos ottani ügyvédet bottal megtámadta, a szabadkai ügyvédi kamara azzal büntette, hogy joggyakorlatát három hónappal meghosszabbította.

Vasuti menetrend 1888. évi október hó 1-től.

Szegedről Eszékig.		személyv.	személyv.	gyorsv.	gyorsv.
Szeged	indul	7.50	11.44	8.50	
Horgos	"	8.29	12.25	9.36	
Palics	érkezik	9.04	1.00	10.15	
Palics	indul	9.06	1.02	10.17	
Szabadka	érkezik	9.24	1.20	10.36	
Szabadka		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Szabadka	indul	2.10	5.40	6.40	
Tavankút	"	2.35	6.15	7.20	
Bajmók	"	2.55	6.40	7.49	
Militics	"	3.25	7.25	8.42	
Zé ubor	"	3.47	8.05	9.27	
Szt.-Iván	"	4.08	8.36	10.02	
Szóna	"	4.22	8.55	10.24	
Gombos	érkezik	4.34	9.11	10.43	
Erdőd	indul	5.25	10.40	11.43	
Dálya	"	5.39	11.29	12.07	
Dráva-Szarvas	"	5.56	11.50	12.30	
Eszékre	érkezik	6.18	12.21	13.03	
Eszéktől Szegedig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Eszék	indul	8.26	3.46	11.31	
Dráva-Szarvas	"	8.54	4.23	12.03	
Dálya	"	9.15	5.08	12.38	
Erdődre	érkezik	9.31	5.24	13.56	
Gombosról	indul	10.21	6.24	5.20	
Szóna	"	10.36	6.46	5.39	
Szt.-Iván	"	10.51	7.09	5.59	
Zombor	"	11.19	8.10	6.59	
Militics	"	11.35	8.38	7.23	
Bajmók	"	12.12	9.37	8.10	
Tavankút	"	12.30	10.02	8.32	
Szabadka	érkezik	12.55	10.42	9.05	
Szabadka		személyv.	gyorsv.	személyv.	személyv.
Szabadka	indul	2.35	5.35	6.34	
Palics	érkezik	2.53	5.54	6.52	
Palics	indul	2.55	5.56	6.53	
Horgos	"	3.34	6.35	7.31	
Szeged	érkezik	4.13	7.16	8.10	
Zombortól Budapestig.		gyorsv.	személyv.	gyorsv.	expressv.
Zombor	indul	6.59	11.19	8.10	
Szabadka	érkezik	9.05	12.55	10.42	
Szabadka	indul	9.46	2.25	11.22	6.3
Kelebia	"		2.43	11.46	
Kis-Szállás	"	10.11	3.03	12.14	
Kis-Körös	érkezik	10.59	4.12	1.54	
Kis-Körös	indul	11.06	4.21	2.09	
Budapest	érkezik	1.25	7.30	6.50	9.35
Budapesttől Zomborig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	expressv.
Budapest	indul	8.00	2.40	9.15	5.35
Kis-Körös	érkezik	11.05	4.52	2.08	
Kis-Körös	indul	11.17	4.59	2.23	
Kis-Szállás	"	12.28	5.48	4.09	
Kelebia	"	12.46		4.37	
Szabadka	érkezik	1.02	6.12	5.00	8.49
Szabadka	indul	2.10	6.40	5.40	
Zombor	érkezik	3.47	9.27	8.05	
Szabadkától Belgrádig.		expressv.	gyorsv.	személyv.	gyorsv.
Szabadka	indul	8.54	6.24	6.10	11.35
Csantavér	"		2.29	6.37	12.36
Topolya	"		3.05	6.58	1.22
Hegyes-Feketehegy	"		3.42	7.17	2.10
Verbász-Kula	"		4.11	7.31	2.52
Ó-Kér	"		4.39	7.46	3.32
Kiszász	"		5.06		4.41
Ujvidék	"	10.49	5.55	8.23	5.24
Zimony	érkezik	12.18	9.04	9.55	11.35
Belgrád	"	12.32	10.10		11.35
Belgrádtól Szabadkáig.		expressv.	gyorsv.	személyv.	gyorsv.
Belgrád	indul	2.30	5.35		5.16
Zimony	indul	2.44	6.00	6.30	5.48
Ujvidék	"	4.16	7.39	9.54	8.17
Kiszász	"			10.30	8.40
Ó-Kér	"			10.57	8.58
Verbász-Kula	"			11.30	9.21
Hegyes-Feketehegy	"			11.55	9.39
Topolya	"			12.36	10.06
Csantavér	"			1.04	10.27
Szabadka	érkezik	6.01	9.34	1.45	10.52
Szabadkától Bajáig.		gyorsv.	személyv.	gyorsv.	gyorsv.
Szabadka (vendéglő)	indul	5.45	2.45		
Csikéria	"	6.32	3.20		
Bács-Almás	"	7.18	3.52		
Bikity-Borsód	"	8.02	4.26		
Baja	érkezik	8.52	5.02		
Bajától Szabadkáig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Baja	indul	10.26	6.50		
Bikity-Borsód	"	11.03	7.51		
Bács-Almás	"	11.45	8.47		
Csikéria	"	12.10	9.21		
Szabadka (vendéglő)	érkezik	12.40	10.00		
Kis-Köröstől Kalocsáig.		gyorsv.	személyv.	gyorsv.	gyorsv.
Kis-Körös (vendéglő)	indul	11.37	5.10		
Kecel	"	12.12	5.38		
Öreg-Csertő	"	12.44	6.05		
Kalocsa	érkezik	1.11	6.28		
Kalocsától Kis-Körösig.		személyv.	gyorsv.	gyorsv.	gyorsv.
Kalocsa	indul	9.25	2.14		
Öreg-Csertő	"	9.49	2.43		
Kecel	"	10.23	3.25		
Kis-Körös	érk.	10.46	3.52		

Észrevétel. A kövén nyomott számok az esti 6 óráig reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kiutatva.

Táncvigalom. Az adai izr. nőegylet f. hó 18-án táncvigalmat rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült. Rendkívül szép társaság gyűlt össze ez alkalommal, és a multság változatlan jó kedv és kedélyességben reggeli 5 óráig tartott. A bálanyai tisztet Löbl Sámuelné és Ofner Adolfné urnok teljesítették, kiket a rendezőség egy-egy díszes csokorral lepett meg. A bálkirálynőt a jelenvolt szép hölgyek közül nehéz lett volna kiválasztani, mert mindenik teljes joggal tartott igényt e kifizetésre. — Jelen voltak: Löbl Sámuelné egyleti elnök, Ofner Adolfné egyleti alelnök, Adler Zsigmondné egyleti pénztáros, továbbá dr. Engelmann Zsigmondné, Szobonya Bertalané, dr. Hercz Fülöp, Kovács Ferenc, Szamek Adolf, Fischer Lipótné, id. Kohn Simoné, Bergel Ferené (Zenta), Messer Ignác, Fischer Sándorné, Beck Mihályné (Mohol), Löbl Jónásné, Berger Adolfné, Spitzer Hermanné urnok és mások. Leányok: Horváth Tinka, Fischer Hermin, Goitein Janka és Eszike, Fischer Hermin és Angela, Kohn Evelin, Löbl Neszi, Messer Luiza, Beck Regina és Fischer Regina kisasszonyok és mások. Anyagi tekintetben is szép siker mutatkozott. A bevétel mintegy 150 frtra rug, melynek nem kis részét a felülfizetések szolgáltatták. Felülfizettek: Pollakovits Mátyas 5 frtot, özv. Reinerné urnó és Stamberg mérnök 4—4 frtot, dr. Engelmann Zsigmond 3 frtot, Opitz Sándor, Kovács Ferenc, Ábrahám Mihály, Schumacher W. Lajos és Grünhut L. 2—2 frtot, Geiger Bernát, Kandel Zsigmond, Kohn László, Szobonya Bertalan, Ofner Adolf, Hercz József, dr. Hubert D., Adler Zsigmond, Spitzer Herman, dr. Hercz Fülöp, Szamek Adolf, Keller N., Bálint Izó, Jablonszki Miksa, Dvelli Róbert és Grad Mór 1—1 frtot, Beck Jakab, Fischer Lipót, Bergel Ferenc és Goitein Lipót 50—50 krt, Fischer Dániel 20 krt és Pollák Herman 1 frt 50 krt. A táncvigalom sikerét Fischer Hermin stb. kisasszonyok buzgó közreműködésük által határozottan előmozdították és a nőegylet nekik, egy rendezőségnek fáradozástukért ez uton mond köszönetet.

Eljegyzés. Kulán Potzta Ferenc tanító eljegyezte Dreher Laura kisasszonyt.

Mátyas-szobrára Petrovosczellón 20 frt 32 krt gyűjtöttek össze.

Március 15. ünnepe a Csajkások volt földjén. Alig fél éve, hogy Csurogon „Kaszinó“ egylet áll fenn, már is többször adta tanújelét annak, hogy van benne életrevalóság. Fennállása alatt több ízben tartattak helyiségében az egylet műveltebb tagjai részéről, ismeretterjesztő felolvasások, melyek nagy látogatottságnak örvendtek folyton. De oly sikerült estélyt még nem látott Csurogon senki, mint a most tartott, felolvasás-szavallással és énekkel s táncal egybekötött március 15-iki estély. Községünkben az idén ünnepezték meg először szélesebb körben a szabadság ébredésének március 15-iki napját. A „Kaszinó“ helyiség nagy termében több száz főnyi díszes társaság rang és vallás, nemzetiségi különbség nélkül gyűlt egybe, sőt a vidékről is sokan érkeztek ide. Az ünnepély megnyitó beszédét Hirtenstein Ignác együleti elnök tartotta; megemlékezvén a március 15-iki eseményekről. A többiek közt följenlité: „A 48-iki törvények, különösen azok közjogi része nem is nevezhető újításnak, mert egy régi, mint újabb számtalan törvény biztosította ugy az ország függetlenségét, mint a kormányzóik felelősségét. Bélsen azonban másként gondolkoztak. Ezért eleinte alattomban a nem magyarjaink nemzetiségek bűnös felbujtásával, később levette az álarcot, nyíltan, háborúval támadták meg az országot, hogy visszavegyék a nemzet legbecesebb vívmányát. Azonban a nemzet — hála és dícsőség érte, a vitéz honvédseregnek, mely védte magát, — védte a nemzet jogait, állami életét, a mely ellen undok hálatlanság és még undokabb hitzegés tört. Az ifjak feredobták könyveiket és fegyvert ragadtak! Ekkor hangzottak fel szoros költemények e szavai: „Talpra magyar, hi a haza, itt az idő, most vagy soha!“ És az idősebbek elhagyva állásaikat, mesterségeiket, gazdaságaikat, siettek a nemzeti zászló alá, győzni ha lehet; meghalni a hazáért, ha kell. Az ország kincstára tites volt. A kormány felhívást intézett a nemzethez adakozásra. És ime a gazdagok mázsaszámra küldték ezüstjüket, aranyukat, a szegény és szerényebb sorsu, óráját, megtakarított huszasát, a leány, ha egyebe nem volt, fülbevalóját, a menyasszony jeggyűrűjét tette le a haza oltárára, azt gondolva, hogy: ha völegénye visszatér a csatából, ugy megbocsát neki; ha pedig elvérzik a hazáért, akkor ugy sem lesz szűkség reá. Nagyszerű, lelkesítő áldozatkészség volt ez, melynek nem is maradt el a hatása. Egy esztendő, alig valamivel több mintegy esztendő alatt ez ország meg volt tisztítva az ellenség-től. És minden ajkon csak is ezen szavak hallatszottak: „Legyen béke, szabadság és egyetértés; egyenlőség, szabadság és testvériség!“ Beszédét azzal végézte, hogy párhuzamot vont az 1848. március 15-ike és a mostani napok közt, midőn a nemzet és annak ifjusága hasonló lelkesedéssel küzd nyelvének szuverén jogának elismerésért. Ennek kapcsán végül felhívja az ifjuságot, hogy a hazaszeretet, a jellem és elvszilárdaságot, a törhetetlen célt és ragaszkodást nemzeti létünk és édes szent hazai nyelvének jogához szívükben mindenkor híven őrizzék meg s ha kell szóval, tettel, sőt vérükkel is védelmezzék és beszédét e szavakkal zárja: „Hazádnak rendületlenül légy híve ób magyar, bölcsöd ez majdan sirod is, mely ápol és eltakar.“ Hangja gyakran reszketett a meghatottságtól s beszédét gyakran percekig tartó hatalmas éljen riadal szakította meg. Mikor az emelvényről lelépett, sokan körül fogták és melegen üdvözölték. Ezután ez alkalomra megalakult férfi és női énekkar elénekelt: „Isten áld meg a magyart“, mit Sarffenberger Sándor harmoniummal kísért, és a közönség zajosn megtapsolta. Következett egy alkalmi felolvasás, melyet Czako Péter magyar diszruhában tartott: „A szabadságharc hőseiről“, mi szinte nagy tetszést aratott. Majd Weisz Sándor k. a. „Kék nefelejts“ című népdalt énekelt, tele tüzrel, lelkesen, mely oly nagy tetszést aratott, hogy ismételnie kellett; ekkor zajos éljenzés tört ki s ennek csillapultával Kellner Roza k. a. lépett az emelvényre s érzékenyen, óriási hatással szavalt a „Petőfi Sándor március 15. 1848“ című szép költeményét, mely annyira megnyerte a hallgató közönség tetszését, hogy többször tapsal szakította meg előadásában. Egy kis szünet után ismét Hirtenstein Ignác német nyelven tartott beszédet, mely szinte oly sikert aratott, mint a magyar; ezt követte egy német népdal, mit Schlanger Katica k. a. szülő énekelt elragadó szép hangjával, éneket a közönség

percekig tartó tapsokkal tüntetett ki. Ezt követte Weisz Frigyes német humorisztikus felolvasása, melynek sikerült bizonyította az a sok taps, melyben a felolvasót a közönség részesítette. Végül a megalakult férfi és női énekkar elénekelt a „Szózatot“ és az egybegyűlt sokaság viharos éljenzésbe tört ki. Az előadást tánc követte. Ezen ünnepély ily mértékben sikerült leginkább Hirtenstein Ignác egyleti elnök, azontul Sarffenberger Sándor helybeli kántortanító buzgólkodásának és végül a többi közreműködőknek köszönhető, kik semmi fáradságot nem kíméltek, minden lehetőt elkövettek, hogy ezen estély ily fényesen sikerült.

Rejtélyes halál. Folyó hó 10-én (vasárnap) temettek el Német-Palánkán egy 12 éves fiút, ki állítólag sajátkezűleg egy pisztollyal véget vetett volna életének. Némelyek állítása szerint a pisztoly véletlenségből sült volna el, mert oldala, a melyen a pisztoly elrejtve volt, össze volt égetve.

Kanyaró. Petrovosczellón az iskolás gyermekek között a kanyaró pusztít.

Párbajügyeket végtárgyalt a zombori törvényszék szombaton. Párbaj vétségében bűnösöknek találtattak és elítéltettek: Szakáll Adorján, dr. Vujevich Zoltán, Speiser Gusztáv 4—4 heti és Leibach Keresztély 2 heti államfogházra. Az elítéltek felebbezéssel éltek.

Bácskai tamburások a párizsi világiállításon. Egy bécsi impresszárió a szabadkai tamburás első bandát a párizsi kiállításra szerződtette. Megjegyezzük, hogy ugyanez az impresszárió Zomborban is járt, hogy az első tamburás bandát a párizsi kiállításra szerződtesse, zenészeink azonban egy havi előleget (tagonként havi 150 frtot) s 1000 frtnyi óvadékot kértek, amit az impresszárió nem volt hajlandó megadni.

Öngyilkos katona. Szabadkán Molnár Ferenc Gyula közös hadseregbeli katona f. hó 21-én az örölmánson saját fegyverével, ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Adáról írják: B. lapja f. évi 19-iki számában közölve volt, hogy az adai ovodában tűz tüttét ki s hogy valóságos szerencse, hogy szerencsétlenség nem történt.

Valóban szerencse; de nem következtetés, ha egyszer megkímélt bennünket Isten sujtó karja, hogy megkímél mások is. Pedig ha az ovodában ez az állapot továbbra is tart, amit a t. ovodásnékn meggonosított, hát előbb utóbb utóbb könnyelműségünk átká. Ugyanis ovodásnéknak senki más nem áll rendelkezésére, mint egy bárgyú kis szolgáló, aki maga is felügyelet alá tartoznék, nem hogy másra felügyeljen. Pedig a pályázatban ékesen volt ki írva, hogy az ovodásnő tartozik alkalmas s az ovodában foglalkoztatható dajkát tartani. Dehát mi haszna, ha nincs aki a pályázat feltételeit megtartsa s megtartassa. Az sem felel meg az igazságnak, hogy az ovodának nincs kellő helyisége. Van bizon három akkora terme, hogy négyeseket lehetne bennük járni. Hanem hát az ovodásné takarékoskossági szempontból egy szobába esdítii össze a gyermekeket, nehogy három szobát kelljen fűteni. Pedig van 50 frt fűtési átalánya. — Az ovodai bizottság hét tagból áll, de egy tag kivételével, az egész bizottság érellytelen és néma az ovodásnéval szemben. Mintha nem az lenne feladatuk, hogy az ovodát és az ovodásnőt ellenőrizzék. Ilyen bizottság mellett nagyon megérdemeljük mi azokat az „ovodai állapotokat!“ r. l.

Himen. Klinki György es. kir. kapitány, f. hó 4-én Baján örök hűséget esküdött özv. Guttmanné szül. Keszler Magdolna urnó leányának, a művelt és kedves Szujer Evelin kisasszonynak.

Személyhajók menetrendje. Érvényes március 21-től. I. A Dunán: Budapestről lefelé naponként esti 11 órakor. Belgrádról fölfelé naponként 3/4 6-kor reggel. — II. A Tiszán: Szegedről lefelé vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön reggeli 5 órakor. Titelről Szegedre péntek kivételével mindennél 11 óra 50 percek éjjel. Török-Beeséről Szegedre szombat kivételével minden reggel 5 órakor.

Irodalom.

Új könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben újabban megjelentek: Olesó Könyvtár. Szerkesztő Gyulai Pál. 250. füzet. A protectio. Eredeti vigjáték három felvonásban. Irta Berezik Árpád. Ára füzve 30 kr. — 251. füzet. A társadalmi szerződés vagy az államjog alapelvei. (Du contrat social). Irta J. J. Rousseau. Franciából fordította König Ferenc. Ára füzve 50 kr. — 252. füzet. Aesthetikai törekvések Magyarországon. 1772—1817. Irta Radnai Dezső. Ára füzve 60 kr. — 253—254. füzet. Hiuság vására. Regény hős nélkül. Irta Thackeray M. Vilmos. Angolból fordította Récsi Emil. Két kötet. Első kötet ára füzve 1 frt 40 kr. Második kötet ára füzve 1 frt 60 kr. — 255. füzet. Hajnal után két héttel. Regény. Irta Karr Alfonz. Franciából fordította W. M. Ára füzve 20 kr. — 256. füzet. Rádai Ráday Pál munkái. Összegyűjtötte és életrajzzal bevezette Négyesy László. Ára füzve 40 kr. — 257. füzet. Deák Ferenc miért nem ment el az 1843-iki országgyűlésre? Közli Könyi Manó. Deák Ferenc beszédei I. kötetéből. Ára füzve 30 kr. — 258. füzet. Tisza Domokos hátrahagyott versei. Kiadta édes anyja. Második kiadás. Ára füzve 30 kr. — 259. füzet. Cid. Tragédia öt felvonásban. Irta Corneille. A budapesti nemzeti színház megbízásából franciából fordította Radó Antal. Ára füzve 20 kr. — 260. füzet. Barnhemi Minna vagy a katonaszerencse. Vigjáték öt felvonásban. Irta Lessing. Németből fordította Kazinczy Ferenc. Ára füzve 40 kr.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

XII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Naptár.

Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
26 Kedd	Manó	Manó	14 Benedek
27 Szer.	Rupert	Rupert	15 Agap. v.
28 Csüt.	Gusztáv	Malchus	16 Sabina
29 Pént.	Cyryllus	Eustach	17 Elek

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
Helyettesíti:
Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR.**

NYILTTÉR.*)

COGNAC.

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN,

PROMONTOR 5-3

a brüsszeli világkiállításon díszoklevéllel — a legmagasabb kitüntetéssel díjazva. Ezen Cognac orvosi tekintélyek által legjobban ajánlatik emésztési nehézségeknél, gyomor-, tüdő- és mellbetegségeknél, testelgyengülésnél stb.

Eredeti palackoltásban mindenütt kapható.

Központi iroda: **Budapest, Rudolf-rakpart 7.**

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

1800. Bács-Bodrogh megye hódásghí járás főszolgabírája.
kig. 1889.

Pályázat.

Vajszka községben üresedésbe jött s 480 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot nyitok s felhívom a pályázni kívánókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket folyó évi **április hó 15-éig** nálam nyujtsák be.

Hódásghon 1889. évi március 20-án.

Vissy József,

3-1 főszolgabíró.

1772. Bács-Bodrogh megye hódásghí járás főszolgabírája.
kig. 1889.

Pályázat.

Hódásgh községben 500 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A pályázók felhivatnak, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket **április hó 10-éig** hozzám nyujtsák be.

Hódásghon 1889. évi március hó 20-án.

Vissy József,

3-1 főszolgabíró

3038. szám.

1889.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az apatini m. kir. kincstári uradalomhoz tartozó **bezdáni 19⁷²³ holdnyi postaföldnek a folyó évi termésre azaz folyó évi szeptember hó végeig terjedő időtartamra** megállapított 51 frtnyi haszonbér, mint kikialtási ár mellett leendő bérbeadása iránt **Apatinban a m. kir. kincstári ispánságnál folyó évi március hó 29-én d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő. — Vagyontalan egyének, vagy a multa nézve hátralekös régi bérlők, továbbá csőd, gyámság, vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek. — A részletes feltételek az apatini m. kir. kincstári uradalmi ispánságnál betekintheők. Utó ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Szegeden, 1889. évi március hó 22-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymot nem díjaztatik.)

1805. szám.

1889.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásában fekvő Csonoplya községben ujonnan építendő község ház felépítésének biztosítása céljából **folyó évi március hó 26-án d. e. 10 órakor** árlejtés tartatik.

Ehhez a vállalkozók oly értesítéssel hivatnak meg, hogy a 9000 frtban előirányzott építkezés műszaki tervei és az árlejtési feltételek Csonoplya község házánál megtekintheők.

Zombor, 1889. évi március hó 14-én.

Poppovics Dusán,

3-3 főszolgabíró.

ÉRTESETÍTÉS!

Fischer Győző ur, a budapest-városligeti testgyógyintézet igazgatója, ugyanis mint a **Fischer Péter és Társa,** es. és kir. udvari szállítók orvosi és kótszer-gyárosok budapesti (hatvani-uta 16.) cég képviselője

ma Zomborba érkezett és holnapig, 27-ig, a Színházi-szálló (Elefánt) szállóban

vesz lakást.

Erre a körülményre felhívjuk különösen az orvos urak és az érdeklődő nagy közönség figyelmét, mert Fischer ur gazdag gyűjteményt hoz magával **sebészeti műszerek, kótszerek** és egyéb készülékekkel, miket d. e. 1/2-11-12-ig magánfelteknek és d. u. 1/2-4-6-ig mutat orvosoknak és azok gyakorlati hasznáról bő felvilágosítással is szolgál.

Különösen ajánljuk olvasóink figyelmébe a már annyi szerencsétlen nyomorultat éppé és boldoggá tett szabadalmazott új testgyógyesítő készületeket továbbá a serv- és a haskötőket és a müleges végtagokat és a falábakat.

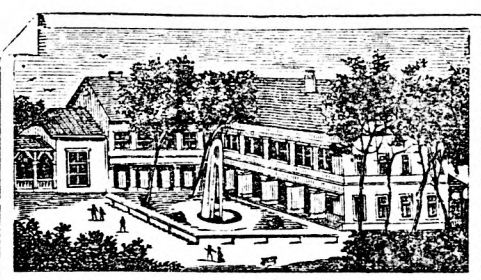
A tárgyak megtekintése mindenkinék szabadságában áll! Szóbeli vagy írásbeli felhívásra a házhoz is elmegyen.

Városligeti testgyógyesítő és hidegvizgyógyintézet

(ezelőtt dr. Fischhof-féle vízgyógyintézet)

Budapesten, Hermina-ut 1525. szám.

I. Testgyógyesítő osztály.

Intézetünkben minden betegnek betegségéhez és testalkatához mért oly készülékek alkalmaztatnak, melyek még egyszerre többet is meggyógyítanak, mint például a fennjártak lehetővé teszik. A gyógykezelés tárgyait a következők körébe foglaljuk u. m.:

1. Csúszós, kövényes és gümökörös **izületgyulladások**
2. **Csonttörések és ficamok**
3. **Izületgyulladások törések és ficamok utóhatásai**, minők: **zsugor, izületi merevség, korlátolt mozgathatóság, veleszületett ficamok, végtagok rövidítése és elgörbülése, dongaláb, lúdtalp, lóláb, sarokláb, kámpóláb, garsostérd.**
4. A **gerincoszlop** angolkörös és esigoly aszvas alapon fejlődő **elgörbülése, oldal-, hát- és mellgörcnyék púpok, tyúkmell, ferdenyak, hátgerincorvadás** (fabes dorsalis).
5. **Gyermekhűtés és következményei**
6. **Végtagok visszeres tágulatai, vastagodásai.**
7. **Hátgerinc orvadás** (fabes dorsalis), a híres párisi orvos Chanut módszere után **mellfűző által is sikerrel kezeltetik**

II. Vízgyógyászati osztály.

A vízgyógykezelés egy külön fűrdőépületben dr. Fischhof módszer szerint folytattatik.

Alkalmazásba vétetnek a legkülönfélébb fűrdőkön kívül lemosások és leöntések, begyógyulások, ledörzsölések és zuhanások. Továbbá villanyozás, massage.

Sikerrel kezeltetnek ideggyógyászati, hűdés, gyengeségi állapotok, a légző, vérkeringési és emésztési szervek betegségei, sápkór, görvélkyór, eszios, kövényes bántalmak, különböző borbajok.

Gyógykezelteknek **benlakók és bejárók (ambulansok) Mérsékelt árak.**

Vonatkozólag **Fischer Péter és Társa** fenti értesítésére Fischer Győző mint az intézet igazgatója, ugyanazon napj órákban szívesen szolgál felvilágosítással a betegkezelés és készülékek felett, mint a betegek felvétele iránt.

Fischer Győző, igazgató.

1617. szám. Bács-Bodrogh vármegye hódásghí járás főszolgabírája.
k. ig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

A vajszka-bogyáni üresedésbe jött körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s a választás az 1886. évi XXII. t. c. alapján **1889. évi április hó 3-án reggeli 10 órakor** fog Vajszka község házánál megejtetni.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt okmányokkal, ugy a hivatalos magyar nyelven felül a szerb vagy dalmát nyelv tudását is igazoló törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket 1889. évi április 1-én déli 11 óráig nálam nyujtsák be.

A körjegyző javadalmazása a következő:

Vajszka község részéről:

1. készpénzben 302 frt;
2. 1/4 urbéri telekföld élvezete s az erre járó legelő-illetmény;
3. szabad lakás.

Bogyán község részéről:

1. készpénzben 207 frt 70 kr.;
2. 1/4 urbéri telekföld élvezete az erre járó legelő-illetményvel.

Kelt Hódásghon, 1889. évi március hó 11-én.

Vissy József,

3-3 főszolgabíró.

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Pályázat.

Gajdobrán (Bács-Bodrogh megye) leköszönés folytán megürlt német-magyar tannyelvű III-ik osztály, illetőleg III. és IV-ik évfolyam tanítói állomásra **f. évi április hó 5-éig** pályázat hirdettetik.

Ezen állomás évi jövedelme:

1. készpénzfizetés 350 frt és
2. lakbér fejében 100 frt; mindkettő előleges havi részletekben a községi pénztárból;
3. 376 \square öl konyhakert;
4. 2⁸⁷⁸/₁₀₀₀ hold szántóföld haszonélvezete vagy e helyett 50 frt készpénz váltás. A 3. és 4. pontok alatti ingatlanok után az állami adót haszonélvező tanítónak kell fizetni.

Az orgonálásban és kántori teendők végzésében jártasok előnyben részesülnek.

Pályázati kérvények a gajdobrai r. k. iskolaszékhöz intézendők és főtisztelendő Kleiner Adolf ker. esperes urhoz címezve, fenti időig, mint a választás előtti napig, Bukinba küldendők.

Az állomás mindjárt a választás után elfogalaladó.

Kelt Gajdobrán, 1889. évi március hó 7-én.

Bizinger Konrád,

3-3 plébános, iskolaszéki elnök.

Alkalmazást nyer.

Egy a községi jegyzői pályára készülő és kellő minősítvényvel bíró ifju egyén, mint gya-kornok, megfelelő díjazás mellett, azonnal alkalmazást nyerhet a csonoplyai községi jegyzői irodában.

2993. szám.

1889.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a palánkai m. kir. kincstári uradalomhoz tartozó, s alább megnevezett bértárgynak továbbá hasznosítása céljából a **palánkai m. kir. kincst. urad. ispánságnál f. évi április hó 3-án d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő. Vagyontalan egyének, vagy a multa nézve hátralekös régi bérlők, továbbá csőd, gyámság vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek. A részletes feltételek Palánkán a m. kir. kincst. urad. ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Haszonbérbe fogtak adatai: **Obrovác község határában fekvő, az erdőszettől átvett „Golubnyák” nevű föld 75¹²³² hold, 1,136 frt 55 kr. kikialtási ár mellett,** 1888. évi október hó 1-től 1890. évi szeptember 30-ig, ugartartás kötelezettség nélkül. Szeged, 1889. március 18-án. **Szegedi m. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymot nem díjaztatik.) 2-2

599. szám.

kig. 1889.

Pályázat.

Mohol községe 1858. évi február hó 23-án kelt alapítvány levele értelmében, moholi születésű ifju részére katonai tanintézetben egy alapítványhelyet biztosítván, ez az 18⁸⁹/₁₀₀ tanévre betöltendő lenne: minek folytán felhivatnak mindazon szülők, kik ezt gyermekük részére elnyerni óhajtanák, alább részletesen felsorolt okmányokkal ellátott kérvényeiket ezen elüljárósághoz legkésőbb **folyó 1889. évi április hó 10-ig** okvetlenül beadják.

- a) A fiu keresztlevele,
- b) orvosi vélemény testi alkalmatosságáról,
- c) az 188⁹/₁₀₀ évi iskolai bizonyítvány,
- d) illetőségéről szóló községi bizonyítvány.

Megjegyeztetik, miszerint az ifjunak legalább 10 és legfeljebb 12 évesnek kell lenni s esetleg mint a cs. és kir. katonai első realiskola első éves növendéke fog beosztatni.

Egyéb felvilágosítások az elüljáróság által megadatnak.

Kelt Moholon, 1889. március hó 12-én.

Mikosevits Antal,
jegyző.

Ofner Lipót,
bíró.

3-3